

die overheersching van de Evangelieprediking door de leer der verkiezing afgewezen. De waarachtigheid van het Evangelie en zijn beloften wordt gehandhaafd, ook al wordt het Evangelie door velen verworpen. Men zie III en IV 8. En dat niettegenstaande de remonstranten hen telkens aanvielen en van een onbetamelijke inconsequentie beschuldigden. Want, zoo zelden deze, als er een verkiezing ten eeuwigen leven is, dan gelden de beloften des Evangelies alleen de uitverkorenen en kan men het Evangelie niet aan allen prediken. Het genoemde artikel dient om deze consequentie uitdrukkelijk te verwerpen. Wat van het Evangelie geldt, geldt ook van het verbond, want de beloften des Evangelies en van het verbond zijn één. De bezwaarden zijn dus niet in slecht gezelschap, als zij deze overheersching van de verbondleer door de verkiezingsleer verwerpen. Het zou interessant zijn geweest, als dr Smilde eens dieper op dit punt ware ingegaan en den strijd daarover in een afzonderlijk hoofdstuk van uit de historie had toegelicht.

Na deze inderdaad verpletterende kritiek noemt de Woelderink nog een paar andere aldus behandelde, f liever: mis-handelde, punten.

Precies hetzelfde kan worden gezegd van het verband van wedergeboorte en doop. Ook dit is één van de pijlers van de leerbeslissingen van de Synode der Geref. Kerken, want we raken hier aan de vraag, of de doop Gods beloften verzegelt dan wel de aanwezigheid van inwendige genade. Maar de wijze, waarop telkens wordt uitgegaan van de gedachte, dat de scholastieke leer der wedergeboorte, zooals die door dr Kuyper in eere is hersteld, volkomen schriftuurlijk is en dat de bezwaarden door afwijzing van deze leer zich verwijderen van de A-broeders, verhindert, dat ook hier de waarheidsvraag voor de lezers aan de orde wordt gesteld. Dat de bezwaarden afwijken van wat de laatste halve eeuw in het bijzonder in de Geref. Kerken is gedacht en beliden, is voldoende voor hun veroordeeling. Voor vele leden van de Geref. Kerken kan daarin een groote geruststelling schuilen, dat men nog immer in de lijn der traditie is, maar wat achter al deze geschillen schuil gaat, blijft hen zodoende verborgen.

Laat ik nog één punt noemen, dat zeker behandeld had moeten worden niet alleen door middel van citaten, maar door een nauwgezette pelling van het geschil. Ik bedoel het onderscheid tusschen het aanbod van 't Evangelie en de beloften, die de geloovigen verzegeld worden in hun doop. Zoo terloops komt deze kwestie even om de hoek kijken. Heeft men in de eeuw van strijd over verbond en doop ooit grondig over deze vraag gehandeld? De zaak is van zoo groote beteekenis, dat een grondige en veelzijdige toelichting van uit de historie van deze eeuw gewenscht ware geweest. Het gaat hier m.i. over niet minder dan over de vraag, of er één Evangelie is voor kerk en wereld beide, dat aan de ongeloovigen gebracht wordt en één ander voor de kerk, waaruit de geloovigen leven. Het laatste wordt door den schrijver als vanzelfsprekend en critiekloos aanvaard. De theologische overwegingen, die medegewerkt hebben tot de beslissingen der Synode n.l. dat de doop meer verzegelt dan het aanbod der genade, dat wil dus ook zeggen, dat in het aanbod der genade Christus met al Zijn

heil niet vertegenwoordigd is, dat dit aanbod minder is dan de beloften des Evangelies, die de geloovigen in den doop verzegeld worden, worden zonder meer als schriftuurlijk aanvaard en wat daartegen zich verzet, wordt afgewezen zonder dat de lezers een blik krijgen te slaan in de achtergronden van dit verzet.

De Woelderink vat zijn oordeel aldus samen:

Dit boek stelt teleur vanwege de methode van samenstelling en vanwege zijn doelstelling. Hier worden de genomen theologische beslissingen verdedigd van uit de traditie. Daardoor komt de waarheidsvraag op den achtergrond. Wie in de Geref. Kerken boven alles aan de traditie zich vastklemt, zal zich door dit boek gesterkt en gerustgesteld gevoelen, maar wie door de waarheidsvraag bewogen is geworden, zal met een gevoel van teleurstelling zeggen: nu ben ik nog niets wijzer geworden.

We behoeven niet te zeggen, dat we dankbaar zijn voor deze recensie.

Want we staan nog midden in den geweldigen strijd voor den wederkeer tot het Woord Gods, ook tot zijn woord omtrent het verbond.

Een strijd die er allerminst een is over een „leerstuk“, maar om het leven zelf, om het leven uit Gods Woorden naar het verbond.

Met het oog hierop vragen we ons af, wat zij, die ook in dezen, een „eenigheid des geloofs“ met de Woelderink belijden, nu zullen doen?

Zullen zij nu met hem open en duidelijk prediken, profeteeren over Gods Woord ten opzichte van zijn verbond? Of laten ze dit in hun krant aan de Woelderink over? En blijven zij om den gansch niet lieven vrede zwijgen?

Laten zij zich evenwel goed realiseren, dat een werkelijke eenigheid des geloofs met de Woelderink op dit punt in de gebonden Gereformeerde Kerken alleen kan beleeft worden met behulp van sabotage en clandestien handel.

We hopen, dat men met deze praktijk spoedig zal breken en leugen, leugen; dwaling, dwaling; waarheid, waarheid en zonde, zonde noemen zal.

„Vrijmaking“ was nooit en is nimmer iets anders dan dit.

C. V.

Aangenomen naar:
Deventer: J. F. de Weger te Rozenburg.

Bedankt voor:
Goes: J. F. de Weger te Rozenburg.

Verloofd:
C. P. PLOOY, V.D.M.
en
ELLY C. BOSKER.

Uithuizen, B 13.
Hallum, „Joly“.
2e Kerstdag 1947.

Verloofd:
F. BOS
en
B. BIKKER
Sergt. Maj. K.Z.
Groningen, Acad. Ziekenhuis.
Padang (N.O.I.) 30 H.p.V.A.
26 December 1947.

Hedenmiddag nam onze
Vader tot Zich, Zijn kind,
onze lieve

JAN,

in de leeftijd van bijna 13
jaar.

Jan heeft in eenvoudige,
kinderlijk geloof, de heer-
lijkheid Gods mogen zien.
Fel is ons verdriet maar
de verrijkende en vertroos-
tende genade Gods reikt
nog oneindig veel verder.

Zijn bedroefde en vertroos-
te ouders en zusjes.

K. MULDER.
B. MULDER—BOEVE.
ANNIE.
BEP.

Amersfoort, 12 Dec. 1947.
Berkelstraat 34.

De begrafenis heeft
plaats gehad Dinsdag 16
December op „Rusthof“ te
Amersfoort.

BUREAU „ELFRI“, Meeuwen
(N.Br.) maakt een GELEGEN-
HEIDSGEDICHT voor U à drie
cent per regel.

100

met een
goed
boek!

● Jij ... Gods kind
een boekje voor de jeugd
door P. C. v. WIJK,
f 1,25.

● Drie Predikaties
door Prof. C. VEENHOF
en Dr. H. J. SCHILDER,
f 1,25

● Geschiedenis der
Godsopenbaring
door Dr. I. DE WOLFF
e.a. in afleveringen,
f 1,45

● Schriftbeginselen
van Kerkrecht
door Prof. GRELDANUS,
f 1,25

● Acta
Generale Synode
Geh. te Groningen 1946.
Nog enkele ex. f 7,90.

● Overwinnend
Godsrijk
een keurig boek over
Daniël verschijnt bin-
nenkort, door Dr. I. DE
WOLFF, f 1,90

Voor alle lezers van dit blad
geven wij op al deze boeken
als geschenk

20 pct. KORTING
op de prijs, mits vóór
1 Januari besteld

J. BOERSMA
UITGEVER - ENSCHEDE

NIEUW ZONDAGSSCHOOLROOSTER

voor Zondagsscholen op Gereformeerden grondslag
voor het jaar 1948.

Dit is een rooster zonder grote sprongen.
Verkrijgbaar in Boekjesformaat of Geperforceerde vellen.
Prijs: 10 cent per exemplaar.

Uitgeversbureau en Kerkboekhandel
JOHS VLAANDEREN OLDENZEEL,
1e Oosterparkstraat 212 — AMSTERDAM—OOST.

WIE KAN ONS HELPEN,
in de voorziening in de Dienst
des Woords op één of meerdere
van de navolgende dagen?
25 December, 31 December
1947, 1 Jan. en volgende Zon-
dagen in Januari 1948.
Geref. Kerk van Overschie.
Scriba: A. KWAKKELSTEIN,
Kleiweg 763, Rotterdam-Noord.

LAAT NU UW JAARGANG
„DE REFORMATIE“
INBINDEN

f 3.— per jaargang.

Register wordt bijgeleverd.
BOEKBINDERIJ VAN KUIJK
Zalmstraat 1 — Scheveningen

De vrijheid der exegese

door Dr K. J. POPMA

Inhoud:

Exegese en Theologie,
De Geschiedenis der
Exegese,
De bevrijding der
Exegese.
260 Pagina's

Prijs gebonden f 4.25

U kunt bestellen bij Uw boek-
handel of bij de uitgevers:
Oosterbaan & Le Cointre N.V.,
Goes.

KENT U REEDS

Zangers en Speellieden

van D. W. L. MILO?

Dit werk is onmisbaar voor hen,
die belang stellen in den eere-
dienst onzer Kerken. Prijs
f 5.— voor abonné's op de
R.-B.-Serie f 2.50.

Vraagt het Uw boekhandelaar
of den uitgever.

Oosterbaan & Le Cointre N.V.,
Goes, Giro 36000.

WIJ ZIJN LEVERANCIERS
van

Avondmaalserviezen

en
Doopvonten

in ZILVER
en in
GERO-TIN

(Geró-tin is zuiver tin en
daarom duurzaam)

Vraagt vrijblijvend prijsopgaaf.

I. GEUSFROEK & ZOON

JUWELIERS,
WEIMARSTRAAT 303—305,
Telefoon 337822, DEN HAAG.

Wij hebben nog een kleinen
voorraad van het boek van
Dr SCHIPPERS:

VAN DEN DIENST-DES WOORDS

Prijs gebonden f 3.50.

Verkrijgbaar in elken Boek-
handel en bij

Oosterbaan & Le Cointre N.V.,
Goes, Giro 36000.

EEN BUITENKANSJE!

Voor het hoogste bod te leve-
ren: De Jaargangen 16 tot en
met 22 van „DE REFORMATIE“
en van „PRO ECCLESIA“
alle jaargangen, behalve de
eerste, beiden compleet (niet
gebonden).

Brieven met opgave van bod
aan Bureau „De Reformatie“
onder No. 299 te Goes.

Copiëerinrichting
„ECCLESIA“
Kon. Emmakade 194
DEN HAAG
Telefoon 39.84.92
vervaardigt Uw
Gestencilde Kerkbladen
Vraagt proefnum-
mers en prijs.

Het rijke Woord

door Dr M. B. VAN 'T VEER,
is nog verkrijgbaar. f 4.25 in
prachtband en omslag. Bestel
het bij Uw boekhandel of bij
de uitgevers:

Oosterbaan & Le Cointre N.V.,
Goes.

ANTIEKE

Klokken, Meubelen, Tegels,
Tin- en Koperwerk, enz.,
enz. koopt en verkoopt:

Kunsthandel „OUD HOLLAND“
(eig. J. van Dijk), Rotterdam,
Cl. de Vrieslaan 80, Tel. 36566.

Medewerker
Prof. Dr.
Ds H. Kn.
v. Til, Phil

Alle st.
aan: P.
Adm.-a

INHOUD:
Kerstnacht
kerkplein:
nodes in r
Eenhedsg
Schetsen:
en Ond.: C
Zend en E
Boekbespr

Wanneer
ligt, en m
om verst
moeten s
om „bij n
te wensch
waken, n
van apos
Van ap
Ambtel
fen dezer
Die las
moet gaa
nitatis.
eeuwighe
Maar i
weinig. V
kategorie
loovers?
mij niet
opgedrag
heeft, en
vordert
te gaan.
maar aan
met exta
ren, en
dat God
zige gen
zegging,
en als ik
len zal,
voren zij
hebben l
slechts
mening
dien ik t
door de
wen mer
ping.
Dus h
hoor-sto
in 't W
heb uit
tot mij
zich leg
kruis.

Nu h
maakt h
een pact
van Go